

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ရှမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း
လားရှိုးခရိုင်၊ သိန္နီမြို့နယ်

“သဘာဝမြေဩဇာများ၏ ဆောင်းပဲပုပ်
အပင်ကြီးထွားမှုနှင့် အထွက်နှုန်းအပေါ်
အကျိုးသက်ရောက်မှုလေ့လာခြင်း”

တင်ပြသူ - ဒေါ်ယမင်းဦး(ဒုတိယဦးစီးမှူး)
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ သိန္နီမြို့

၂၀၂၁ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ( )ရက်

* နိဒါန်း

- ပဲမျိုးစုံသီးနှံများ အနက် အများဆုံးစိုက်ပျိုးသော သီးနှံ
- ၂၀၂၀-၂၀၂၁ခုနှစ်ပဲပုပ်စိုက်ဧက- (၄၁၅)ဧက
- ပဲပုပ်သီးနှံ- သိန္နီမြို့နယ်၏ အဓိကစားသောက်ကုန်
- စားသောက်ကုန်များ- ပဲပုပ်အချပ်၊ ပဲနို့၊ ပဲပြား၊ တို့ဟူး
- ပဲပုပ်အချပ်ကို သိန္နီမြို့နယ်၊ နောင်အွန်ရွာတွင်
one village-one product အနေနဲ့ထုတ်လုပ်လျက်ရှိ
- ပြောင်းလဲလာသောရာသီဥတုနှင့်အညီ မြေဆီလွှာအရည်
အသွေးထိန်းသိမ်းရန် သဘာဝမြေဩဇာများ အသုံးပြုခြင်း
အရေးကြီး

* သိန္နီမြို့နယ်ကောင်းဟော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ နောင်အွန်
ကျေးရွာရှိ ပဲပုပ်အချပ်များထုတ်လုပ်နေမှုမှတ်တမ်း

* ဆောင်ရွက်ရသည့်အကြောင်းရင်း

သိန္နိမြို့နယ်ရှိ တောင်သူများသည် ပဲမျိုးစုံသီးနှံများအနက် ပဲပုပ်သီးနှံ ကို အဓိကထားစိုက်ပျိုးလျက်ရှိကြသည်။ သဘာဝမြေဩဇာများ အသုံးပြု ခြင်းအားဖြင့် မြေဆီလွှာအရည်အသွေးရည်ရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်ပြီးစားသုံးသူများအတွက် လုံခြုံစိတ်ချ ရသည့် သီးနှံထွက်ကုန်များ ရရှိစေရန်နှင့် ဆောင်းပဲပုပ်သီးနှံအပေါ် ကောင်းမွန်သော အကျိုးသက်ရောက်မှုပိုများနိုင်မည့် သဘာဝမြေဩဇာကို မှန်ကန်စွာ ရွေးချယ်နိုင်စေ ရန်အတွက် ဤစမ်းသပ်ကွက်ကို ဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

* ရည်ရွယ်ချက်

- (၁) သဘာဝမြေဩဇာအမျိုးမျိုး၏ ပဲပုပ်သီးနှံအပင်ကြီးထွားမှုအပေါ် အကျိုး သက်ရောက်မှုများအား နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရန်
- (၂) သဘာဝမြေဩဇာအမျိုးမျိုး၏ ပဲပုပ်သီးနှံအထွက်နှုန်းအပေါ် အကျိုး သက်ရောက်မှုများအား နှိုင်းယှဉ်လေ့လာရန်
- (၃) စမ်းသပ်ကွက်ရလဒ်များအပေါ် တောင်သူများအားနည်းပညာ ဖြန့်ဝေ ဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန်

* စမ်းသပ်ကွက်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်

(၁)	မြို့နယ်အမည်	-	သိန္နီမြို့နယ်
(၂)	တောင်သူအမည်	-	ထွေ/အုပ်လယ်
(၃)	တည်နေရာ	-	ရပ်ကွက်(၂)
(၄)	ကွင်းအမှတ်	-	၅
(၅)	ဦးပိုင်အမှတ်	-	၂၃
(၆)	စိုက်ဧက	-	၀.၁၆
(၇)	ရေရရှိရေးနည်းလမ်း	-	စိမ့်စမ်းရေ

* လုပ်ငန်းစဉ်အကျဉ်းချုပ်

- ဒေသ - သိန္နီမြို့နယ်၊ ရပ်ကွက်(၂)၊ ထွေ/အုပ်လယ်
- လအလိုက်ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လအလိုက်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
၁	မျိုး/မြေဩဇာစုဆောင်းခြင်း	၂၀၂၀ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ
၂	မြေနမူနာယူခြင်း	၂၀၂၀ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ
၃	မြေပြုပြင်ခြင်း/ပန္နက်ရိုက်ခြင်း	၂၀၂၀ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ
၄	စိုက်ပျိုးခြင်း	၂၀၂၀ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ
၅	အပင်ပြုစု/ပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ခြင်း	၂၀၂၀ခုနှစ် (ဒီဇင်ဘာလ)-၂၀၂၁ခုနှစ်(မတ်လ)
၆	ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့ခြင်း	၂၀၂၁ခုနှစ် ဧပြီလ

* စမ်းသပ်ကွက်မြေနှုတ်ယူသည့်ဓာတ်ပုံမှတ်တမ်း

* မြေဆီလွှာဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်မှုရလဒ်

Sr. No	Sample	pH Soil:Water 1:2.5	Total N	Available Nutrients	
				P	K ₂ O
1	ထွေ/အုပ်	Strongly alkaline	Very Low	High	Medium

Sr. No	Sample plot	pH Soil:Water 1:2:5	EC	Organic Carbon (%)	Humus (%)	Total N (%)	Exchangeable Cations	Available Nutrients	
							+ K	K ₂ O (mg/100g)	P (ppm)
1	ထွေ/အုပ်	8.44	0.27	4.03	6.95	0.07	0.36	16.8	17.36

ဆောင်ရွက်မည့်ပုံစံ

- မျိုးအမည် - ရှမ်းဝါလုံးကြီး
(မျက်ဆံနက်)
- အပင်ပေါက်ရာခိုင်နှုန်း - ၉၈%
(Germination percent)
- အသုံးပြုမည့်သဘာဝ - နွားချေး (၄.၅ပြည်)
မြေဩဇာများ - စူပါဘိုကာရီ (၄.၅ပြည်)
- စက်ဖွဲပြာ (၄ပြည်)
- ဘိုကာရီ (၄.၅ပြည်)
- ကြက်ချေး (၂ပြည်)
- စိုက်ပျိုးသည့်ရက် - ၂၃-၁၂-၂၀၂၀

ရှမ်းဝါလုံးကြီး(မျက်ဆံနက်)ပဲပုပ်မျိုး၏ အရည်အချင်း လက္ခဏာများ

(၁)	အသက်ရက်	- ၉၀-၁၀၀ ရက်
(၂)	၅၀% ပန်းပွင့်ရက်	- ၃၅ ရက်
(၃)	အပင်အမြင့်	- ၇၅ စင်တီမီတာ
(၄)	တစ်ပင်ပါသီးတောင့်	- ၄၅-၅၀ တောင့်
(၅)	အစေ့(၁၀၀)အလေးချိန်	- ၂၁၀ရမ်
(၆)	အစေ့အရောင်	- အဝါရောင်
(၇)	ချက်အရောင်	- အနက်
(၈)	အထွက်နှုန်း	- ၁၅-၂၀တင်း
(၉)	ထူးခြားချက်	- သက်လျင်မျိုး၊ အထွက်ကောင်း၊ တောင်ပေါ် ဒေသတွင်အထူးစိုက်ပျိုးနိုင်

* စမ်းသပ်ကွက်စိုက်ပျိုးမှုမှတ်တမ်း

* စမ်းသပ်ကွက်ဒီဇိုင်း

Randomized Complete Block Design(RCB)

Rep(1)	6	4	1	5	2	3
Rep(2)	4	2	3	1	6	5
Rep(3)	2	5	6	4	3	1

1 - ဗလာကွက် (Control)

4 - စက်ဖွဲပြာ

2 - နွားချေး

5 - ဘိုကာရီ

3 - စူပါဘိုကာရီ

6 - ကြက်ချေး

ပင်ကြား-လက်မ၊ တန်းကြား-၁.၅ပေ

* ပဲပုပ်စမ်းသပ်ကွက် စိုက်ပျိုးပြီး ရက်(၂၀)သား ဓာတ်ပုံ မှတ်တမ်း

* ကောက်ယူမည့်အချက်အလက်များ

- (၁) အပင်ပေါက်ရက်
- (၂) စိုက်ပျိုးချိန်အပင်ဦးရေ
- (၃) အပတ်စဉ်အပင်ကြီးထွားမှု (သီး၊ပွင့်၊အင်္ဂါဖြစ်ပေါ်မှု)
- (၄) အပင်အမြင့်(cm)
- (၅) ၅၀% ပန်းပွင့်ရက်
- (၆) ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှုမှတ်တမ်း
- (၇) တစ်ပင်ပါသီးတောင့်
- (၈) တစ်တောင့်ပါအစေ့
- (၉) အစေ့(၁၀၀)အလေးချိန်
- (၁၀) ရိတ်သိမ်းချိန် အသက်ရက်
- (၁၁) အထွက်နှုန်း

ပုံမှန်အပင်ပြုစုခြင်း၊ ပေါင်းလိုက်၊ ပိုးသတ်ဆေးဖြန်းကာကွယ်မှုများဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကြားတိုက်၊ သားခွဲခြင်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အချိန်အခါအလိုက် ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

* တာဝန်ခွဲဝေချထားမှု

စဉ်	အမည်	ရာထူး	တာဝန်
၁	ဦးစောသိန်းထိုက်	ဦးစီးအရာရှိ	ကြီးကြပ်
၂	ဒေါ်ယမင်းဦး	ဒုတိယဦးစီးမှူး	စမ်းသပ်ကွက်တာဝန်ခံ
၃	ဒေါ်ဖြူသွယ်မင်း	လ/ထဦးစီးမှူး	တွဲဖက်
၄	ဒေါ်လှမိုးသူ	လ/ထဦးစီးမှူး	။

* မျှော်မှန်းရလဒ်

- (၁) သဘာဝမြေဩဇာ တစ်မျိုးစီ၏ သီးနှံပင်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု နှင့် အရည်အသွေး လက္ခဏာများကို ဝန်ထမ်းများ၊ တောင်သူများ လေ့လာသိရှိရန်
- (၂) မြေဆီလွှာအရည်အသွေးအပေါ် သဘာဝမြေဩဇာတစ်မျိုးစီ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို လေ့လာသိရှိနိုင်ရန်
- (၃) စီးပွားရေးတွက်ခြေကိုက်၍ ဆောင်းပဲပုပ်သီးနှံအပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု ပိုများနိုင်မည့် သဘာဝမြေဩဇာကို ရွေးချယ်အသုံးပြုနိုင်စေရန်
- (၄) မြေဆီလွှာအရည်အသွေးတိုးတက်လာပြီး ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်လာစေရန်

* နိဂုံး

ရမ်းပြည်နယ်မြောက်ပိုင်း၊ လားရှိုးခရိုင်၊ သိန္နီမြို့နယ်တွင် တောင်သူများအား သဘာဝမြေဩဇာ၏ အကျိုးကျေးဇူးများကို နည်းပညာဖြန့်ဝေဆောင်ရွက်သွားနိုင်ရန်နှင့် **“မြေဆီလွှာအရည်အသွေး တိုးတက်လာပြီး ရေရှည်တည်တံ့သော စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်လာစေရန် ”** အတွက် ပဲပုပ်သီးနှံ သဘာဝမြေဩဇာ(၅)မျိုးဖြင့် ကျပန်း စမ်းသပ်ကွက်အား အောင်မြင်ဖြစ်ထွန်းအောင် အထက်အဆင့်ဆင့်၏လမ်းညွှန်မှုဖြင့် စနစ်တကျ စိုက်ပျိုးပြသသွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း တင်ပြအပ်ပါသည်။

လမ်းညွှန်မှုအား ခံယူအပ်ပါသည်

